

MUINSUSKAITSEAMET

Hr Kaido Koppel
planeerimine@parnu.ee

Teie 28.11.2022 nr 8-1/11205
Meie 23.12.2022 nr 1.1-7/1898-1

Seisukoht

Pärnu linnas, Pikk tn, Pargi tn ja Vanapargi tn rekonstrueerimiseks ja ümberehitamiseks projekteerimistingimuste koostamine.

Muinsuskaitseamet tutvus menetluskomisjoni 13.12.2022 koosolekul (protokoll nr 489) esitatud materjalidega (Pärnu Linnavalitsuse päring ning Pargi tn ja Vanapargi tn liikluslahenduse eskiis, projekteerija Liikluslahendus OÜ, 2020).

Muinsuskaitseamet, tuginedes muinsuskaitseadusele, Pärnu vanalinna ja kuurordi muinsuskaitseala põhimäärusele, **otsustas** anda seisukoha:

1. Uute liikluslahenduste kavandamisel tagada Pärnu muinsuskaitsealal väärtusliku haljastuse säilimine.
2. Eelistada muinsuskaitsealal liikluslahenduste muutmiseks tavaristmikke, eriti Rüütli, Pargi ja Vanapargi tn ristmikul, mida ümbritseb väärtuslik haljastus.

Ühtlasi edastame soovitusel kõrghaljastuse säilitamiseks:

3. Puujuurte kaitsmiseks lähemal kui 2,5 m ei ole soovitatav kaevata ning üle 4-cm läbimõõduga juuri ei tohiks läbi raiuda, kuna see ei taga puude säilimist.
4. Tagada tingimused puude edasiseks kasvuks, sh sobiv pinnase struktuur, et vesi, hapnik ja toitained jõuavad juurestikuni.

Käsitletav ala paikneb osaliselt Pärnu vanalinna ja kuurordi muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis. Eskiislahenduses on nähtud ette kolme ringristmiku rajamist Pargi ja Pika tn ristmikule; Rüütli, Pargi ja Vana-Pargi tn ristmikule ning liikluslahenduse korrigeerimist Vanapargi, A. Kuninga, Aia ja Karja tn ringristmikul.

Vastavalt muinsuskaitseadusele tuleb uute lahenduste kavandamisel arvestada, et need toetaksid ja aitaksid tuua esile varem loodud väärtusi. Muinsuskaitsealadele suunatud tegevused peavad lähtuma ettevaatuspõhimõttest ja vähendama mälestiste hävimise ohtu ning toetama nende väärtuste säilimist (MuKS § 3 lg 4), samuti tuleb hoiduda mälestise puhul tegevustest,

mis võib neid ohustada, rikkuda või hävitada (MuKS § 33 lg 1). Muinsuskaitsealal töid kavandades ning tehes lähtutakse autentsuse ja terviklikkuse säilitamise põhimõttest, pidades oluliseks eri ajastute väärtuslike kihistusi, ning tagatakse tegevuse ohutus mälestise säilimisele (MuKS § 43 lg 1).

Muinsuskaitseamet toetab muinsuskaitsealadel muudatuste tegemisel lahendusi, mis tagavad ajaloolise keskkonna ja selle iseloomulike osade ning elementide säilimist. Kuigi ringristmikute kavandamine on kaasajal levinud võtte liikluskorralduse reguleerimiseks ja liiklusohutuse tõstmiseks, on tegemist lahendusega, mis pole vanalinnadele ajalooliselt iseloomulik. Seetõttu toetab amet vanalinnades lõikuvatel tänavasihtidel traditsioonilisi ristmikke.

Lisaks sellele, et ringristmikud toovad kaasa olulise muutuse muinsuskaitseala tänavate struktuuris, on sellel oluline mõju ka ümbritseva keskkonna haljastuslahendusele. Pärnu muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise käigus inventeeriti mh ka muinsuskaitseala ajaloolised pargid ja alleed, mille puhul tuleb tagada nende säilimine, hooldamine ning vajadusel ka taastamine.

Eskiislahenduses on kõige suurem kokkupuude väärtuslike haljasaladega Rüütli, Pargi ja Vana-Pargi tn ristmikul, kus on ringristmiku rajamiseks vajalikud olulised muudatused olemasolevas väärtuslikus haljastuslahenduses. Ka Vanapargi, A. Kuninga, Aia ja Karja tn ringristmiku nihutamine mõjutab läheduses paiknevat ajaloolist Vana parki ja Vanapargi tänava alleed.

Vastavalt Pärnu muinsuskaitseala kaitsekorra eelnõule tuleb tööde tegemisel tagada ajalooliste avalike parkide ajaloolise struktuuri, planeeringu, vaadete, väärtusliku haljastuse ja ajalooliste väikevormide (piirded, pargimööbel jms) säilimine; rekonstrueerimisel tuleb lähtuda pargist kui tervikust, võttes taastamisel aluseks dokumenteeritud ajaloolise olukorra ja arvestades muutustega linnaruumis (hilisem väärtuslik haljastus, ehitised jms).

Ajaloolised alleed tuleb säilitada ja vajadusel taastada. Alleede taastamisel ei tohi teha üksikpuudega vahele istutusi, vaid taastada alleeosad terviklike lõikudena. Haljastuse taastamisel ja rajamisel nii avalikus ruumis kui ka õuemaal tuleb lähtuda ajastuomasest haljastusviisist ja kasutada traditsioonilisi liike.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Terje Luure
maakonna nõunik

Pikk 16b, 80010 PÄRNU
terje.luure@muinsuskaitseamet.ee